VIIKONVAIHDE

PASSIPAIKALLA

Siinä mulla kolmas tohelo

Heidi Hautala (vihr.) on jo kolmas tämän hallituksen ministeri, joka eroaa oman tohelointinsa vuoksi. Näin ei liene käynyt milloinkaan ennen Suomen historiassa. Yleensä yksi hallitusta kohti on riittänyt.

Puolustusministeri **Stefan Wallin** (r.) sekoili varuskuntia lopettaessaan selityksissä juuri kuten Hautala. Virkamiehet riensivät häntä tukemaan ja sotkivat lisää. Wallin muisti yhtäkkiä, että hänen pitikin luopua tehtävistään tuota pikaa.

Peruspalveluministeri **Maria Guzenina-Richardson** (sd.) ei oppinut kahdessa vuodessa tehtäviään vaan kommellukset seurasivat toistaan. Jotta puoluetta ei päästäisi syyttämään naisten sortamisesta, vaihdettiin samaan aikaan tehtävänsä hyvin haltuun ottanut opetusministeri **Jukka Gustafsson** (sd.).

Lusikka kauniiseen käteen

Vihreät ottivat lusikan kauniiseen käteen valitsemalla uudeksi kehitys- ja valtionyhtiöministeriksi **Pekka Haaviston**.

Todellisuudessa valinta ei ollut vaikea. Vihreiden pienessä ryhmässä on vaativiin tehtäviin vain kolme valmista ehdokasta, joista kaksi kieltäytyi. Puolueen omaksuma onneton rotaatio- ja kiintiöperiaate ei salli edustajien pätevyyden kehittyä.

Ilmastoasiantuntija **Oras Tynkkynen** ehti vanheta vihreiden ryhmänjohtajana vain kuusi kuukautta. Tohtori **Outi Alanko-Kahiluoto**, asiallinen ja pätevä nainen siinä porukassa pääsi vihdoin paitsiosta kasvamaan.

Pekka Haavisto on lähes **Martti Ahtisaaren** veroinen sosiaalinen sovittelija. Hänen valintansa kertoo, että vihreät aikovat pysyä hallituksessa.

Vihreiden militanttisiiven europarlamentaarikko **Satu Hassi** oli mahdoton valinta. Kaikkien muiden puolueiden edustajat odottivat kuola valuen häntä vaalivastustajakseen.

Herra paratkoon

Moni ottaa kunniaa Heidi Hautalan erosta. Ei häntä kukaan erottanut. Hautala erosi itse, koska uskoi lopulta enemmän missioonsa kuin järkeen.

Imatralainen metallimies **Jukka Kärnä** (sd.) riensi ensimmäisenä vaatimaan Hautalan eroa. Ei Hautala sitä varten eronnut.

Sitä ennen Kärnä vaati puolueensa puheenjohtajaa **Jutta Urpilaista** EU:n hommiin. Tuskin Urpilainen Kärnän käskystä lähtee. Herra paratkoon! Eduskunnan ainoalla teollisuusdemarilla menee lujaa.

Kaj Turunen (ps.) osasi taannoin tiedustella kyselytunnilla, tiesikö pääministeri **Jyrki Katainen** (kok.) Hautalan asiasta enemmän. Puhemies **Eero Heinäluoma** (sd.) osasi antaa Turuselle lisäkysymysvuoron, vaikka sitä vaati 50 tyhjänpäiväistä lätisijää. Mutta ei Hautala heidän ansiostaan eronnut.

Viinaralli Vironmaasta

Alkoholista kansanedustajat saavat puhua mitä tahansa. Kyllä he puhuvatkin.

Uuden alkoholiveron lähetekeskustelusta tiukin kieltolakirintama pysyi poissa. **Kristiina Salonen** (sd.) totesi, että kukkahattutädit haluavat kieltää perjantaipullon ilon, mutta ei koko alkoholipolitiikkaa voi tehdä suurkuluttajia varten.

Osa uskoo edelleen **Anneli Kiljusen** (sd.) tavoin veronkorotusten vaikutuksiin. Pahin ongelma on silti viinaralli Virosta.

Antti Kaikkonen (kesk.) halusi rajoille lisää valvontaa. **Jari Myllykoski** (vas.) halusi torjua kirkkaat tuontiviinat. **Jaana Pelkonen** (kok.) halusi happy hour -mainonnan takaisin, jotta kansa tulisi varhain kapakoihin eikä kittaisi kotona Viron tuliaisia. **Heikki Autto** (kok.) piti onnettomana firmojen edustuskulujen verovähennysten poistamista.

PEKKA ALAROTU

VIIKON VÄRSSY

Jos kannatat vihreää aatetta
hanki pian lämmintä vaatetta
vihreät kieltävät ydinvoiman
turve tuottaa päästön roiman
puu kiehtoisi, käyttö niukkasta
hormi kun lykkää tuhohiukkasta
vesivoima tukkii kalan nousun
oma metaani ruskistaa housun
vain veto kuukuun kotimaasta
ulkoa hiili, öljy, muukin saasta
ja kun helmikuulla ei ole tuulta
huurre somistaa sinistä huulta
konsti hoikistava, joskin karu
nouda liiteristäsi hyppynaru!

JUHA AALTOILA

MT 50 VUOTTA SITTEN – LA 19.10.

Pohjoiskalotin teistä esitys TVH:lle

Vuoden 1962 kesällä Ruotsin Kiirunassa pidetyn Nordenyhdistysten kolmannen Pohjoiskalottikonferenssin jälkeen asetti Pohjola-Norden liiton keskushallitus Pohjoiskalottia koskevia asioita käsittelemään erityisen komitean, jonka puheenjohtajana toimii maaherra S. Mattsson. Kokoonnuttuaan keskiviikkona Rovaniemellä komitea päätti mm. esittää kulkulaitosten- ja yleisten töiden ministeriölle, että tie Utsjoki-Nuorgam mahdollisimman pian rakennettaisiin valmiiksi. TVH:lle päätettiin ehdottaa, että Kaamasen-Sevettijärven-Näätämön tie saatettaisiin polkutienä liikennöitävään kuntoon Kaamasesta Sevettijärvelle saakka ja sieltä edelleen Näätämöön. Edelleen kiinnitettiin huomiota Inari-Repojoki-Pokka tiehen.

Vihreää rauhaa järein keinoin

Greenpeace on yhtäkkiä kaikkien huulilla. Mikä on tämä rikolliseksi salaseuraksi haukuttu järjestö, jonka laivasto levittää vihreää rauhaa mielipiteitä jakavin keinoin?

GREENPEACE/DENIS SINYAKOV

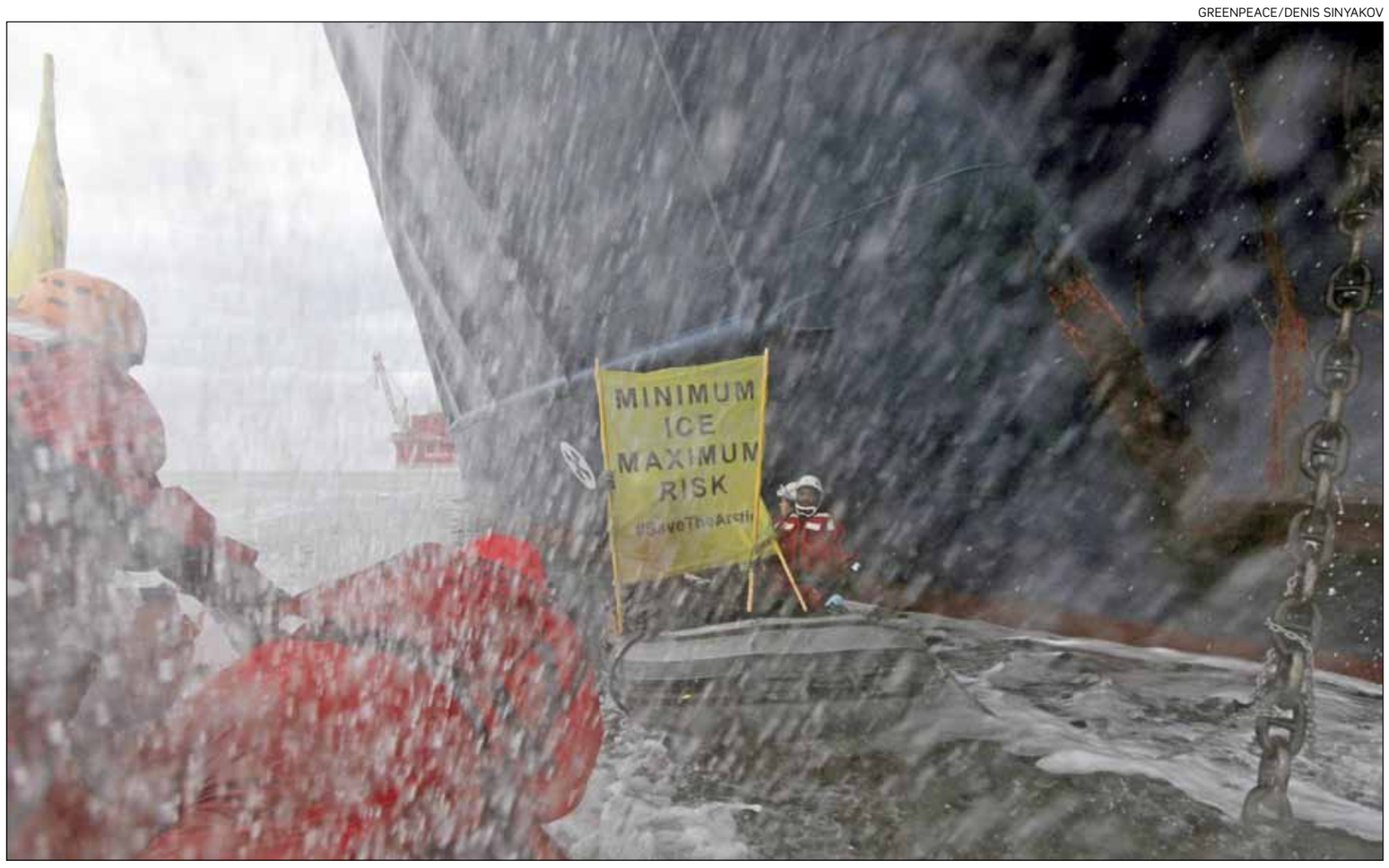

Greenpeace yritti viime vuonna estää Gazpromia tekemästä valmisteluja öljynporauksen aloittamiseksi Venäjän pohjoisilla aluevesillä. Mukana olivat sekä Sini Saarela että Kumi Naidoo. Aktivisteja suihkutettiin vesitykeillä. Tänä vuonna aktivisteja pidätettiin, kun he yrittivät kiivetä öljynporauslautalle Petsoranmerellä.

”Minulta on kysytty, voisinko osallistua Grimbiisin, Greenpeacen, mielenosoituksiin? En osallistu. Järjestö, joka harkitusti rikkoo lakia, eikä suostu kertomaan rahoituksestaan, ei saa sympatiaani. Grimbiisi ei ole minun biisini.”

Näin runoili perussuomalaisten puheenjohtaja **Timo Soini** blogissaan runsas viikko sitten. Hän ei ole suinkaan ainoa, jolla on juuri nyt jotain sanottavaa ympäristöjärjestö Greenpeacen toiminnasta.

Se johtuu kahdestakin seikasta. Suomalainen **Sini Saarela** istuu 29 muun aktivistin kanssa murmanskilaisessa vankilassa syytettynä merirosvouksesta. Venäjä otti aktivistit kiinni syyskuun 18. päivä Jäämerellä, kun he osoittivat mieltään arktista öljynporausta vastaan.

Toisekseen kehitysministeri **Heidi Hautala** (vihr.) joutui eroamaan tehtävästään painostettuaan valtion omistamaa Arctia Shippingiä jättämään Greenpeacea koskevan rikosilmoituksen tekemättä.

Riippumaton raha kelpaa

Suomessa Greenpeacen kampanjoista vastaava ohjelmajohtaja **Tapio Laakso** on tottunut oikaisemaan järjestöstä liikkuvia huhuja, niin sanottuja ”perinteisiä Greenpeace-myyttejä”.

Laakso vakuuttaa, että rahoitus toimintaan tulee yksityisiltä lahjoittajilta ja riippumattomilta säätiöiltä.

”Emme ota lainkaan rahaa vastaan valtioilta tai yrityksiltä, mikä takaa toiminnan riippumattomuuden.”

Internetissä julkaistuista vuosikertomuksista näkee kuinka paljon on tullut rahaa ja ketkä ovat tilintarkastajia.

”Yksityisten lahjoittajien nimiä emme voi Suomen tietolakienkaan mukaisesti paljastaa. Oleellista on, että lahjoittajia on suuri määrä, Pohjoismaissa yhteensä 155 000. Kukaan heistä ei ole sellaisessa asemassa, että voisi muuttaa järjestöön toimintaa uhkailemalla lopettaa rahoituksen”, Laakso selventää.

Itsenäinen järjestö ärsyttää

Maailmanlaajuisesti järjestöä tukee noin kolme miljoonaa ihmistä. Heiltä saatiin viime vuonna noin 265 miljoonaa euroa. Siitä kampanjointiin käytettiin 183 miljoonaa euroa.

Laakson mukaan mahdollisimman suuri osa varoista käytetään suoraan toimintaan: ”Ei ole mitään sveitsiläistä pankkitiliä, jonne talletetaan rahaa joidenkin mystisten hahmojen eläkepäivien varalle.”

”Hämmentävää, että niin monelle on mahdoton uskoa, että kuuden miljardin ihmisen joukosta löytyy kolme miljoonaa ihmistä, jotka haluavat antaa omista rahoistaan siihen, että tätä planeettaa suojellaan, ja että tämä järjestö vieläpä käyttää sen rahan planeetan suojeluun.”

Toisaalta Laakso ymmärtää senkin, että järjestöstä levitellään huhuja: ”Olemme tehokas järjestö, joka haastaa vallanpitäjiä. Monia ärsyttää, ettei järjestön toimintaa voi ohjailla. Jos kukaan ei suutu, emme ole saaneet mitään aikaan.”

Aktivisti kantaa seuraukset

Puheet rikollisjärjestöstä Laakso kuittaa toteamalla, että poliisiylijohtaja **Mikko Paatero** osallistui pari vuotta sitten Greenpeacen 40-vuotisseminaariin.

”Epäilen ettei poliisiylijohtaja käy rikollisjärjestöjen seminaareissa keskustelemassa.”

Laakso itse puhuu väkivallattomasta kansalaistottelemattomuudesta, jolla on pitkät perinteet. Greenpeacen toiminta on aina väkivallatonta. Aktivistit toimivat omilla kasvoillaan ja kantavat seuraukset.

”Kansalaistottelemattomuudella ei voida pakottaa ketään mihinkään, mutta toiminta voi kääntää yleistä mielipidettä. Pyrimme innostamaan ihmisiä toimimaan itse näiden asioiden puolesta.”

Laakso jää pohtimaan kysymystä, saako lakia rikkoa, kun kyse on ympäristönsuojelusta.

”Monet asiat kautta historian ovat olleet laittomia, mutta joita vastaan toimimista pidetään nyt suurena sankaruutena.”

Ahneus kukoistaa

Tällä hetkellä Greenpeace kampanjoi ärhäkästi arktisten alueiden suojelemiseksi öljynporaukselta. Arktiset alueet ovat osa laajempaa ilmastokampanjaa, jossa pelataan paljon myös symboliikalla.

”Jääpeite häviää silmissä, mutta silti nämä yhtiöt menevät pohjoiseen pumppaamaan vielä lisää öljyä ja kiihdyttämään siten ilmastonmuutosta. Toiminta kuvaa kaikkea sitä, mikä on tällä hetkellä väärin. Ollaan valmiita tekemään massiivisia investointeja, jotka vievät meidät täysin väärään suuntaan.”

Laakson mukaan samaan välinpitämättömyyteen törmätään kaikkialla maailmassa.

”Greenpeacea arvostellaan siitä, että järjestö vastustaa teollisuutta. Toimimme ympäristön tuhoamista vastaan. Ympäri maailmaa on poliitikkoja ja yrityksiä, jotka tavoittelevat voittoja lyhyellä tähtäimellä tilanteessa, jossa ilmastokriisiin kuitenkin löytyy jo ratkaisuja. Uusi teknologia olisi saatava käyttöön mahdollisimman pian.”

Greenpeacen suurimpana saavutuksena Suomessa Laakso pitää Lapin metsäkiistan ratkaisua. Sen myötä Ylä-Lapissa suojeltiin yli 100 000 hehtaaria vanhoja metsiä.

Toinen mieleen painunut saavutus oli Etelämantereen suojeluun johtanut sopimus. Greenpeace teki pitkän kampanjan, johon kuului muun muassa leiri Etelämantereella. Lopulta kansainvälinen paine suojeluun kasvoi riittävän suureksi.

”Tapaus oli hyvä esimerkki siitä, että moni asia vaikuttaa mahdottomalta, kunnes se toteutuu.”

KATJA LAMMINEN

Greenpeacen pääsihteeri kiitollinen Suomen antamasta avusta

Greenpeacen toimintaa johtava pääsihteeri **Kumi Naidoo** keskusteli tiistaina ulkoministeri **Erkki Tuomiojan** (sd.) kanssa **Sini Saarelan** ja muiden Venäjän vangitsemien aktivistien tilanteesta.

Naidoo sai käsityksen, että Suomi on asiassa Greenpeacen puolella ja tekee diplomaattisten kanavien kautta kaikkensa aktivistien vapauttamiseksi.

Naidoo painotti, ettei järjestö halua luoda muut vastaan Venäjä -vastakkainasettelua. Öljyä kun porataan myös Alaskassa ja muualla pohjoisessa.

Huoli demokratian vähenemisestä maailmassa

Naidoo arvioi, että Greenpeacen on keskimääräistä helpompi toimia Pohjoismaissa, joissa poliitikot eivät ole niin korruptoituneita kuin Yhdysvalloissa.

Maailmanlaajuisesti hän on huolissaan demokratian vähenemisestä. Naidoon mielestä rasismi, vangitsemiset ilman oikeudenkäyntejä ja muut ihmisoikeusloukkaukset ovat lisääntyneet.

Kaikki kansalaisjärjestöt kamppailevat tilanteen kanssa.

Lahjoitusten määrä saattanut kasvaa

Tällä hetkellä Greenpeacella on runsaat kolme miljoonaa lahjoittajaa.

Naidoo ei tiedä vielä, onko vangitsemiskriisi lisäännyt tukijoiden määrää.

Perinteisesti lahjoituksia tulee eniten Hollannista ja Saksasta.

Uutena ilmiönä on huomattu, että rahaa virtaa yhä enemmän myös kehittyvistä maista, kuten Intiasta, Brasiliasta ja Afrikan maista.

Naidoon mukaan ainakin vapaaehtoistyöntekijöiden määrä on lisääntynyt viime aikoina huimasti. Moni huippuasianajaja on tarjonnut apuaan ilmaiseksi. Naidoo toivoo, että kriisin saama huomio johtaa arktisen alueen suojeluun.

”Vasta sitten voimme sanoa voittaneemme.”

KATJA LAMMINEN

MARKKU VUORIKARI

Kumi Naidoo on tarjoutunut menemään vankilaan vastineeksi aktivistien takuista. Hän kertoo, että syytteet merirosvouksesta tulivat yllätyksenä.

Neste Oil ei kanna kaunaa

Greenpeace vastustaa palmuöljyn tuotantoa, minkä Neste Oil on saanut tuntea nahoissaan. Orankipukuiset aktivistit kävivät osoittamassa mieltään muun muassa huhtikuisessa yhtiökokouksessa.

Greenpeacen mukaan plantaasien raivaaminen vie elintilaa monilta lajeilta ja aiheuttaa merkittävät hiilidioksidipäästöt. Siksi järjestö painostaa Neste Oilia luopumaan haitallisesti tuotetusta palmuöljystä.

Neste Oilin viestintäjohtajalta **Osmo Kammoselta** ei silti heru kritiikin sanaa järjestöstä.

”Olemme tehneet paljon työtä palmuöljyn vastuullisuuden ja jäljitettävyyden varmistamiseksi. Greenpeacen kampanjointi ja keskustelut heidän kanssaan ovat kirittäneet tätä työtä, ja tuoneet lisää näkökulmia. Järjestö on kulloisessakin asiassaan vahva ja melko tinkimätön. Se on onnistunut vaikuttamaan laajemminkin mielipideilmastoon.”

Lakien rikkomista Kammonen ei kuitenkaan hyväksy edes ympäristönsuojelun nimissä: ”Mutta eihän se sen vaikeampaa ole kuin että jos rikkoo lakia, kantaa myös seuraamukset.”

Ministereiltä ei herunut kommentteja

MT tiedusteli näkemyksiä Greenpeacen toiminnasta myös ulkoministeri **Erkki Tuomiojalta** (sd.), ympäristöministeri **Ville Niinistöltä** (vihr.) sekä eurooppa- ja ulkomaankauppaministeri **Alexander Stubbilta** (kok.). Yksikään heistä ei ehtinyt vastata viiden päivän kuluessa.

KATJA LAMMINEN

GREENPEACE

Rahankeräystä valvotaan
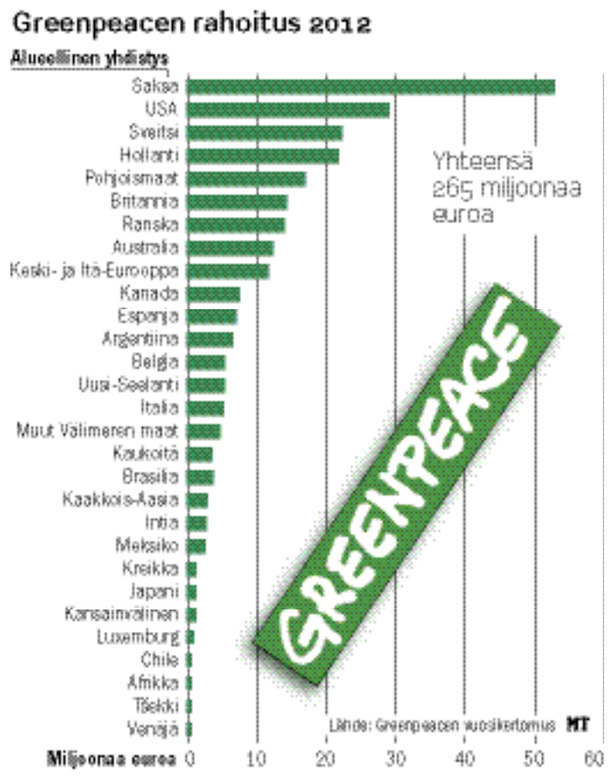
Perustettu 1971 Vancouverissa.
Koostuu 28 alueellisesta yhdistyksestä ja kattojärjestö Greenpeace Internationalista.
Toimistoja 40 maassa. Päämaja Amsterdamissa Hollannissa.
Tukijoita oli viime vuonna 2,9 miljoonaa. He lahjoittivat 265 miljoonaa euroa.
Alueelliset yhdistykset lähettävät edustajansa Greenpeace Internationalin vuosikokoukseen. Siellä valitaan hallitus, joka valitsee pääsihteerin.
Pääsihteerinä toimii eteläafrikkalainen Kumi Naidoo.
Suomessa järjestö keskittyy ilmasto- ja energiakysymyksiin sekä metsien suojeluun.
Rahankeräystä valvoo Poliisihallitus ja tilit tarkistaa Pohjoismaiden osalta Öhrlings PricewaterhouseCoopers.
Greenpeace Internationalin tilinpäätöksen auditoi Ernst & Young.
Järjestö omistaa osakkeita muun muassa öljy- ja metsäalan yhtiöistä päästäkseen käsiksi tietoihin.